

Raadsvoorstel

Onderwerp	Raadsvoorstel Programmabegroting 2023-2026
Zaakid	2022-084936
Auteur	Monica Grims +31793469940 M.G.Grimis@zoetermeer.nl
Gemeentesecretaris	Huykman, B.J.D.
Directeur	A. Quentin
Portefeuillehouder	Wethouder Iedema
Medeverantwoordelijke(n)	

Uiterste behandeldatum (+ reden)	27 september 2022 (vanwege Commissie 31 oktober 2022 en Begrotingsdebat 7 november 2022)
Programma(s)	Alle
Eerdere besluitvorming	
Samenvatting	De financiële positie van de gemeente is voor de jaren 2023 tot en met 2025 sterk verbeterd ten opzichte van de begroting van vorig jaar. De verwachte hogere uitgaven van het rijk leiden tot een grotere omvang van het gemeentefonds. Daarnaast zijn meer gelden voor de toegenomen kosten van jeugdzorg beschikbaar en is voor die jaren de opschalingskorting bevroren. Vanaf 2026 verslechtert het financieel perspectief omdat het kabinet de methodiek van 'trap op, trap af' heeft losgelaten. In 2026 keert ook de opschalingskorting weer terug. Beide maatregelen samen leiden tot een fors lagere uitkering van het gemeentefonds vanaf 2026, dit wordt het 'financieel ravijn' genoemd. Er is nog veel onzekerheid over de gevolgen van de huidige loon- en prijsstijgingen en hoe die doorwerken in de financiën van de gemeente. Ook is het gemeentefonds herijkt en is vanaf 2023 een nieuwe verdeling tussen gemeenten van toepassing die voor gemeente Zoetermeer nadelig uitpakt. Aan de lastenkant groeien de lasten voor jeugdzorg en Wmo. Meerjarig wordt door de rijk rekening gehouden met te nemen maatregelen in de (jeugd-)zorg. Het is nog onzeker of de maatregelen daadwerkelijk leiden tot kostenreductie. De VNG heeft het vraagstuk van het 'financieel ravijn' bij het kabinet en de Tweede Kamer onder de aandacht gebracht. In hoeverre die signalen tot concrete aanvullende besluiten van het kabinet leiden, is op dit moment nog niet duidelijk. In juni jl. heeft het college het Coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' gepresenteerd. Dit is verwerkt in deze programmabegroting. Het begrotingssaldo is in 2023 licht negatief, in 2024 en 2025 positief en vanaf 2026 bijna € 15 mln. negatief. De programmabegroting is via een digitaal portaal beschikbaar. Aandachtspunt is dat de digitale techniek van het publiceren van de

	webversie en daarna uitdraaien van de printversie in pdf of docx de presentatie beïnvloedt. Het adres voor de website/digitaal portaal is: https://zoetermeer.begrotingsapp.nl/
Bijlagen	1. Programmabegroting 2023-2026 2. Bijlage college: producten, kosten en prestaties

Raadsbesluit

Raadsvoorstel Programmabegroting 2023-2026
2022-084936

De raad van de gemeente Zoetermeer;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 27 september 2022

besluit

1. De Programmabegroting 2023-2026 vast te stellen met daarin verwerkt de uitgangspunten opgenomen in de Perspectiefnota 2023, de bij het Voorjaarsdebat 2022 aangenomen moties en de voorstellen voor beleidswijzigingen uit het Coalitieakkoord 2022-2026.
2. De volgende aanpassingen na het uitbrengen van de Perspectiefnota 2023 in de Programmabegroting 2023-2026 te verwerken:
 - a. hogere inkomsten bouwleges (programma 6): in 2024 € 1.000.000;
 - b. meerkosten inschrijving briefadres: vanaf 2023 jaarlijks € 80.000 (programma 6) en € 27.000 (overhead);
 - c. lagere inkomsten uit grondzaken/huren en pachten (programma 7): jaarlijks € 150.000 in 2023 t/m 2026;
 - d. meerkosten professionalisering en impuls werving en selectie (overhead): in 2024 € 390.000;
 - e. lagere aflossingsverplichtingen startersleningen (Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen/OAD): in 2023 en 2024 € 115.000, in 2025 € 120.000 en in 2026 € 125.000;
 - f. De OZB-opbrengst in 2023 eenmalig te verlagen met € 1,2 mln. als gevolg van de hogere OZB-opbrengst 2022.
3. Het algemene stijgingspercentage voor lokale belastingen, leges en heffingen vast te stellen op 11,5%.
4. Raadsmotie 21-0642, Oogst van de pilots, als afgedaan te beschouwen. Pilots worden inmiddels standaard geëvalueerd. Via een bijlage bij de perspectiefnota en programmabegroting wordt de raad voortaan structureel geïnformeerd over de stand van zaken en evaluaties (en de uitkomsten daarvan) van alle pilots.
5. Kennis te nemen van de meerjarenraming 2024-2026.

Over dit besluit geen referendum mogelijk te maken omdat het de vaststelling van de Programmabegroting 2023 - 2026 betreft. Dit besluit treedt in werking de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad op 7 november 2022

de griffier,

de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM

drs. M.J. Bezuijen

Toelichting

Financieel beeld en provinciaal toezicht

De provincie als toezichthouder beoordeelt de begroting op **structureel en reëel** evenwicht. Dat houdt in dat **structurele** lasten gedekt moeten worden uit **structurele** baten. Daarbij kijkt de provincie naar het eerste jaar van de begroting, en als dat niet in evenwicht is naar het laatste jaar 2026. Het gepresenteerde tekort vanaf 2026 heeft geen directe gevolgen voor het oordeel van de provincie in het kader van het begrotingstoezicht, omdat het structurele begrotingssaldo de eerste jaren nog positief is.

Zie onderstaande tabel.

Voor 2023 is het structurele saldo € 3,110 mln. positief. Vanaf 2026 is het structureel saldo negatief. We zijn ons daarvan bewust. Gezien de onzekerheden over nog lopende zaken en onduidelijkheid over de maatregelen van het rijk in 2026, kiest de gemeente Zoetermeer ervoor om nu nog geen maatregelen te nemen en de ontwikkelingen af te wachten. Volgend jaar wordt bezien in hoeverre maatregelen wenselijk zijn.

*€1.000					
Financieel perspectief op hoofdlijn	MJB 2023-2026				doorkijk
Omschrijving	2023	2024	2025	2026	2027
saldo incidentele baten en lasten	-3.757	-992	-3.493	-2.157	0
saldo structurele baten en lasten	3.110	9.054	15.976	-12.225	-14.706
Begrotingssaldo	-647	8.062	12.482	-14.382	-14.706

Het formele begrotingssaldo 2023 bedraagt **€ 647.000 negatief**. Hiervan kwalificeert € 3,110 mln. als een structureel overschot: de begroting 2023 is structureel en reëel in evenwicht. De provincie gebruikt dit getal bij de beoordeling of de begroting 2023 materieel in evenwicht is.

Teruggave teveel betaalde OZB (motie 2206-35A Te veel betaalde OZB terug naar de burger)

Bij het vaststellen van de tarieven Onroerendzaakbelasting (OZB) 2022 is op basis van de marktontwikkelingen een schatting gemaakt van de waarde-aanpassingen in het onroerend goed. Achteraf bleek dat de huizenprijzen meer zijn gestegen dan de gemeente had verwacht en dat het tarief in 2022 te hoog was. Daarom wordt in 2023 het tarief eenmalig verlaagd als compensatie van de te veel betaald OZB in 2022. Hoe dat in zijn werk gaat staat hieronder beschreven.

De bepaling van het OZB tarief voor 2023 start met het tarief uit 2022. De hogere stijging van de waarde van de woningen leidt tot een verlaging van het tarief. Daarna wordt het tarief verhoogd met de prijsinflatie van 11,5%. Dit zou normaal gesproken het tarief voor 2023 worden.

Vanwege de te veel betaalde OZB in 2022 wordt het tarief 2023 echter verlaagd. Dit leidt tot een aangepast tarief voor 2023.

De vorig jaar te veel betaalde OZB wordt teruggegeven aan de burger door in 2023 eenmalig een lager OZB-bedrag in rekening te brengen. De inkomsten in 2023 zijn door het lagere tarief eenmalig € 1,2 mln. lager. Hiermee zijn motie 2206-35A en toezegging 562 afgedaan.

In het [raadsmemo](#) voortgang afdoening motie 22-06-35A, teruggaaf OZB van 13 september 2022 staat de keuze voor de werkwijze toegelicht.